

також спеціалізоване програмне забезпечення для організації моніторингу в аграрній галузі.

Навички інтерпретації результатів та прийняття управлінських рішень - вміння правильно інтерпретувати результати моніторингу, аналізувати тенденції та відхилення у розвитку аграрних культур, а також приймати управлінські рішення для підвищення якості продукції.

Компетенції у застосуванні педагогічних підходів - здатність застосовувати педагогічні підходи в процесі навчання фахівців аграрної галузі, зокрема методи оцінювання знань, стимулювання самостійного навчання, адаптації навчальних матеріалів до практичних потреб.

Екологічна обізнаність - знання основних принципів екологічного моніторингу та впливу аграрної діяльності на навколишнє середовище, здатність оцінювати екологічні ризики і мінімізувати їх.

Здатність забезпечувати контроль якості у рослинництві - компетентність у плануванні і проведенні заходів з контролю якості технологічних процесів і продукції рослинництва на основі отриманих даних моніторингу.

Ці компетенції дозволять здобувачам успішно планувати, проводити і використовувати результати педагогічного моніторингу у галузі рослинництва, що забезпечить підвищення ефективності та якості як освітнього процесу, так і технологічних процесів у аграрній сфері.

УДК 378.6(477-25)ХФЕІ

Поташов Ю. М., канд.с.-г. наук, доцент
Харківський НАУ ім. В.В. Докучаєва
e-mail: potashovyuri@gmail.com

ХАРКІВСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ: ЗАБУТІ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Постановка проблеми. Відомо, що з 1920 по 1930 рр. в Харкові працював Інститут народного господарства, на якому існувало 5 факультетів: промисловий, фінансово-банківський, торгівельний, статистичний та правовий. Унаслідок реформи вищої освіти 1930 р. Інститут народного господарства реорганізували в низку галузевих інститутів із вузьким профілем навчання. Так, 23 вересня 1930 р. Вищою радою народного господарства СРСР на базі найбільш популярного на той час промислового факультету інституту створили Харківський інженерно-економічний інститут [1-2]. В які галузеві інститути перетворилися інші факультети Харківського інституту народного господарства достеменно невідомо. На сайті Харківського інституту фінансів Київського національного торгівельно-економічного університету інформація про фінансово-банківський і торгівельний факультети Харківського інституту народного господарства відсутня [3].

Виклад основного матеріалу досліджень. При ремонті старого дивану на кафедрі лісівництва нашого університету знайдено рідкісний фотоальбом IV

випуску(1930-1933 рр.) економістів кредитування промисловості і торгівлі Харківського фінансово-економічного інституту. Це був типовий, на той час, галузевий вищій навчальний заклад, тому у середині верхнього рядузображенийнаркомфінРекіс Олександр Олександрович(доречі на сайті Міністерства фінансів його фото відсутнє). Зліва від наркомфіна академік Семковський Семен Юлійович(справжнє прізвище Бронштейн, двоюрідний брат політичного діяча Л.Д. Троцького), далі відомий на той час економістпрофесор Ратнер С.Д., доцент Філіонович, професор Готліб, справа – професори Дубровін, Хайцер, Шмідт, Тантлевський. По центру другого ряду директор інституту Хотенко, зліва від нього голова профкому Шульгін, секретар колективу ЛКСМУ Перелдизгер, доценти Шрамко, Поляков, Бараш, справа – секретар партколективу Новіков, завідувач учбової частини Еммеров, професор Голобородько, асистент Обжелянський, зліва у третьому ряду доцент Є.Б. Блох (рисунок).

Таким чином, підготовку фахівців в інституті здійснювали 14 викладачів, серед них один академік, сім професорів, п'ять доцентів та один асистент. Серед 46 випускників інституту 31 чоловіків і 15 жіночок. Прізвища та ініціали більшості з них можна прочитати під фотокартками.

Висновки. Інформація про існування Харківського фінансово-

економічного інституту в 30-х роках минулого століття може бути цікавою для фахівців, що вивчають історію харківських вишів, а також для родичів тих осіб, що зображені на фотокартках в альбомі.

Список літератури

1. Харківський інститут народного господарства. URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki>
2. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki>
3. Харківський інститут фінансів Київського національного торговельно-економічного університету. URL:<https://s-osvita.com.ua/obuchenie-v-ukraine/universitety-akademii-instituty-spravochnik/item/kharkivskij-institut-finansiv>

УДК 635.654:[631.53.048:631.559]

Поташова Л. М., канд. с.-г. наук, доцент, Дімов В. Д., аспірант
Державний біотехнологічний університет
e-mail: potashova124@gmail.com

ВПЛИВ НОРМИ ВИСІВУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ВІГНИ ПРОМЕНИСТОЇ

Постановка проблеми. У сучасних ринкових умовах значна увага приділяється вирощуванню зернобобових культур. Вони є головним джерелом найдешевшого, екологічно чистого та збалансованого за амінокислотами білка. Особливою популярністю нині користуються зернобобові культури нішювого кластеру: квасоля, нут, сочевиця, чина тощо, які в повній мірі задовольняють потреби людини в продовольчому білку. Потепління клімату й подовження тривалості посушливих періодів під час вегетації рослин вимагає впровадження у виробництво нетрадиційних для лісостепової зони зернових бобових культур і може стати альтернативою вологолюбним культурам – гороху, вики, кінських бобів [1].

Однією з таких перспективних зернобобових культур в умовах Лісостепу України можуть стати види із роду вігна (*Vigna Savi*), які в посушливих агрокліматичних умовах можуть забезпечити виробництво харчового і кормового білка. До малопоширених видів вігни належать: кутаста, мунго та промениста. У виробництві вігна промениста (*Vignaradiata L.*) має назву маш зелений [2].

Основною перевагою вігни є висока посухостійкість, жаро- і солестійкість, що дає можливість вирощувати її як продовольчу, кормову та сидеральну культуру. Вона має й агротехнічне значення: гарний попередник для різних сільськогосподарських культур. У симбіозі з бульбочковими бактеріями здатна забезпечувати себе атмосферним азотом на 66-99%. Як сидеральна культура вігна залишає після себе від 80 до 120 кг/га біологічно фіксованого азоту [3].

Характерною особливістю рослин вігни променистої є те, що в їх